

पशुधनामधील संसर्गजन्य लाळ-खुरकुत व सांसर्गिक गर्भपात या रोगांच्या नियंत्रणासाठी केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय पशुरोग नियंत्रण कार्यक्रमाच्या (NADCP-National Animal Disease Control Programme) राज्यातील अंमलबजावणीस प्रशासकीय मान्यता प्रदान करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक- संकिर्ण-२०१९/ प्र.क्र. ७१/पदुम-४
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक :- २ जुन, २०२०.

- वाचा :**
- १) केंद्र शासनाच्या पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विभागाचे पत्र क्र. ११०५३(५३१३)/९/२०१९-एलएच, नवी दिल्ली दि.५.०९.२०१९.
 - २) केंद्र शासनाच्या पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विभागाचे पत्र क्र. के- ११०२५/१५/२०१९ -एलएच, नवी दिल्ली दि.९.१०.२०१९.
 - ३) केंद्र शासनाच्या पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विभागाचे सह सचिव यांनी प्रधान सचिव (पदुम) यांना लिहिलेले अ.शा. पत्र क्र. के-११०२५/२६/२०१९-एलएच, नवी दिल्ली दि.२४.०८.२०१९ व दि.१.११.२०१९.
 - ४) या विभागाचे पत्र क्र. संकिर्ण-२०१९/ प्र.क्र. ७१/पदुम-४, दि.५.११.२०१९ अन्वये केंद्र शासनास सादर केलेला राज्याचा कृती आराखडा.
 - ५) केंद्र शासनाच्या पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विभागाचे अ.शा. पत्र क्र. के-११०५३ (५३१३)/२०/२०१९-एलएच, नवी दिल्ली दि.२९.११.२०१९ .
 - ६) शासनाचे समक्रमांकाचे पत्र दि. १३.१२.२०१९.

प्रस्तावना :-

केंद्रीय मंत्रीमंडळाच्या पहिल्या मंत्रिमंडळ बैठकीत पशुधनामधील संसर्गजन्य लाळ-खुरकुत व सांसर्गिक गर्भपात या रोगांच्या नियंत्रणासाठी केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय पशुरोग नियंत्रण कार्यक्रमाच्या (NADCP-National Animal Disease Control Programme) देश पातळीवरील सन २०१९-२०२० पासूनच्या अंमलबजावणीस मंत्रिमंडळाने मान्यता प्रदान केलेली आहे. तसेच, वाचा क्र.२ येथील पत्रान्वये केंद्र शासनाने राष्ट्रीय पशुरोग नियंत्रण कार्यक्रमाच्या (NADCP-National Animal Disease Control Programme) सन २०१९-२०२० मधील देश पातळीवरील अंमलबजावणीस प्रशासकीय मान्यता प्रदान केलेली आहे. सदरच्या कार्यक्रमासाठी केंद्र शासनाचा १०० टक्के निधी राज्यास प्राप्त होणार आहे. लाळ-खुरकुत रोग नियंत्रण कार्यक्रमांतर्गत राज्यातील १०० टक्के गाई, म्हशी, शेळ्या, मेंढ्या व वराह यांना सहा महिन्यांच्या अंतराने वर्षातून दोन वेळा तसेच, ४ ते ८ महिने वयोगटातील १०० टक्के गाईच्या कालवडी आणि म्हशीच्या पारड्यांना फक्त एक वेळा (One Time Vaccination) सांसर्गिक गर्भपात प्रतिबंधक लसीकरण करावयाचे आहे.

वाचा क्र.३ व क्र.५ येथील अनुक्रमे दि.२४.०८.२०१९ व दि.२९.११.२०१९ च्या अर्धशासकीय पत्रान्वये केंद्र शासनाने सदर कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीसाठी राज्य अंमलबजावणी यंत्रणा / राज्य पशुधन विकास मंडळास पीएफएमएस प्रणालीद्वारे केंद्र शासनाचा निधी वितरीत होणार असल्याचे कळवून, यासाठी बँकेमध्ये शक्यतो स्वतंत्र खाते उघडून त्याचा तपशील केंद्र शासनास कळविण्याचे निर्देश दिलेले आहेत.

या कार्यक्रमांतर्गत लाळ-खुरकुत व संसर्गिक गर्भपात प्रतिबंधक लस, जनावरांची ओळख पटविण्यासाठी कानात लावावयाचे टॅग्स व ॲप्लिकेटर केंद्र शासनाकडून पुरवठा करण्यात येणार असून, या कार्यक्रमासाठी आवश्यक शीतसाखळी सुविधा व लसीकरणासाठी आवश्यक साहित्य, मानधन इ. बाबींसाठीचा केंद्र शासनाकडून राज्यास वितरित झालेला निधी मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र पशुधन विकास मंडळ, अकोला या कार्यालयाकडील राष्ट्रीयकृत बँकेत नव्याने उघडलेल्या स्वतंत्र खात्यामध्ये जमा करण्यात आलेला आहे.

सदर केंद्र पुरस्कृत योजनेच्या राज्यातील अंमलबजावणीस प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्याच्या अनुषंगाने खालीलप्रमाणे शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

पशुधनामधील संसर्गजन्य लाळ-खुरकुत (Foot & Mouth Disease) व सांसर्गिक गर्भपात (Brucellosis) या रोगाच्या नियंत्रणासाठी केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय पशुरोग नियंत्रण कार्यक्रमाच्या (NADCP-National Animal Disease Control Programme) राज्यातील सन २०१९-२०२० पासूनच्या अंमलबजावणीस याद्वारे प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

केंद्र शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचना व यासाठी प्राप्त होणारा निधी यास अधीन राहून सदरच्या कार्यक्रमाची राज्यात अंमलबजावणी करण्यात यावी.

सदर कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीस्तव केंद्र शासनासोबत समन्वय साधण्यासाठी राज्याचे नोडल अधिकारी म्हणून सह आयुक्त पशुसंवर्धन रोग अन्वेषण विभाग, पुणे-६७ यांची नियुक्ती करण्यात येत आहे. तसेच सदर योजनेचे राज्यात प्रभावीपणे सनियंत्रण करण्यासाठी राज्य, जिल्हा व तालुका स्तरावर खालीलप्रमाणे विविध सनियंत्रण समित्यांचे गठन करण्यात येत आहे.

अ) राज्य स्तरीय सनियंत्रण समिती (State Monitoring Unit)

१) अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव (पदुम), महाराष्ट्र राज्य	: अध्यक्ष
२) आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे	: सदस्य
३) सहसचिव / उपसचिव, ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई	: सदस्य
४) संचालक (संशोधन), महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ, नागपूर	: सदस्य
५) सहसचिव / उपसचिव, सहकार व पणन विभाग, मंत्रालय, मुंबई	: सदस्य
६) सहआयुक्त पशुसंवर्धन, रोग अन्वेषण विभाग, पुणे-६७	: सदस्य सचिव

ब) जिल्हा स्तरीय सनियंत्रण समिती (District Monitoring Unit)

१) जिल्हाधिकारी	: अध्यक्ष
२) अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद	: सदस्य
३) जिल्हा सहकार उप निबंधक, सहकारी संस्था	: सदस्य

४) जिल्हा पशुसंवर्धन उपायुक्त	: सदस्य
५) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद	: सदस्य
६) सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन, जिल्हा पशुवैद्यकिय सर्वचिकित्सालय	: सदस्य सचिव

क) तालुका स्तरीय सनियंत्रण समिती (Block Monitoring Unit)

१) तहसिलदार, संबंधित तालुका	: अध्यक्ष
२) सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन, तालुका लघुपशुवैद्यकिय सर्वचिकित्सालय / तांत्रिक सनियंत्रणासाठी नियुक्त केलेल्या नजिकच्या तालुका लघुपशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालयाचे सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन	: सदस्य
३) सभापती, पंचायत समिती यांनी नामनिर्देशित केलेले एक पं.स. सदस्य	: सदस्य
४) पशुधन विकास अधिकारी, तालुका मुख्यालयापासून दूरच्या अंतरावर असलेला पशुवैद्यकिय दवाखाना (श्रेणी-१)	: सदस्य
५) पशुधन विकास अधिकारी, तालुका लघुपशुवैद्यकिय सर्वचिकित्सालय / तालुका पशुवैद्यकिय दवाखाना, श्रेणी-१	: सदस्य सचिव

राज्य स्तरावर आयुक्त पशुसंवर्धन, पुणे तर विभागीय स्तरावर संबंधित विभागाचे प्रादेशिक सहआयुक्त, पशुसंवर्धन हे योजनेचे अंमलबजावणी अधिकारी राहतील.

सदर केंद्र पुरस्कृत कार्यक्रमाच्या राज्यातील यशस्वी अंमलबजावणीसाठी आयुक्त पशुसंवर्धन, पुणे यांनी आवश्यक त्या सविस्तर मार्गदर्शक सूचना तात्काळ सर्व संबंधितांना निर्गमित कराव्यात.

या कार्यक्रमासाठी केंद्र शासनाकडून प्राप्त होणारा निधी खर्ची पडल्यानंतर त्याचे विहित प्रपत्रातील उपयोगिता प्रमाणपत्र केंद्र शासनास सादर करण्यासाठी राज्य शासनास सादर करण्यात यावे.

सदर शासन निर्णय नियोजन व वित्त विभागाच्या सहमतीने तसेच, वित्त विभागाचे अनौपचारिक संदर्भ क्र.११/२०२०/व्यय-२, दि.२४.०१.२०२० अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून, त्याचा संगणक संकेतांक २०२००६०२१२५१०२७६०१ आहे. सदर शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशाने व नावाने,

**(अनूप कुमार)
शासनाचे प्रधान सचिव**

प्रत,

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. मंत्री (पशुसंवर्धन व दुग्धव्यवसाय) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

४. मा. राज्यमंत्री (पदुम) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. प्रधान सचिव, सहकार व पणन, वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. प्रधान सचिव, ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
७. आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, औंध, पुणे.
८. जिल्हाधिकारी (सर्व)
९. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
१०. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र पशुधन विकास मंडळ, अकोला.
११. संचालक (संशोधन), महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ, नागपूर
१२. प्रधान महालेखापाल (लेखा परीक्षा)-१/२, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर.
१३. प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर
१४. वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१५. नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१६. प्रादेशिक सहआयुक्त पशुसंवर्धन (सर्व)
१७. पशुसंवर्धन सहआयुक्त, रोग अन्वेषण विभाग, औंध, पुणे.
१८. पशुसंवर्धन सहआयुक्त, पशुवैद्यकीय जैव पदार्थ निर्मिती संस्था, औंध, पुणे.
१९. जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (सर्व)
२०. पशुसंवर्धन उपआयुक्त, गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगाव, मुंबई-६५.
२१. जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
२२. अवर सचिव, पदुम-३, कक्ष अधिकारी पदुम-१ व १६, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२३. निवड नस्ती (पदुम-४)